

MILJÖBROTT

EMIL-stormöte 11 december 2020

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Samverkan miljöbrott

1 kap 17 § 2 st miljötillsynsförordningen

För att förebygga brott mot miljöbalken och för att effektivt hantera sådana brott, ska länsstyrelsen verka för samarbete mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och de myndigheter som svarar för tillsyn enligt miljöbalken.

Vad är ett brott

- En gärning som är beskriven i en straffbestämmelse
- Begås uppsåtligen eller av oaktsamhet

Vad är ett miljöbrott

- En gärning som är beskriven i någon av straffbestämmelserna i 29 kapitlet miljöbalken
- En gärning som tillsynsmyndigheten är skyldig att polisanmäla enligt 26 kap 2 § miljöbalken

- När sakomständigheterna är objektivt säkerställda.
 - Faktainsamlande
 - Ta reda på vad som har hänt
 - Fotografera
 - Ta prover i den mån de behövs för tillsynen
 - Förelägga om uppgifter

Åklagarens uppgift

- Leda förundersökningar när brottet inte är av enkel beskaffenhet
- Föra talan om brott i domstol

Förundersökningsledning

- Inleder förundersökning när det finns skälig anledning anta brott som hör under allmänt åtal har begåtts.
- Saknas det någon som skäligen kan misstänkas leder polisen förundersökningen.
 - Undantag om företagsbot

Förundersökningsledning

- Förundersökningen syftar till att utreda om någon skäligen kan misstänkas för brottet och om det finns tillräckliga skäl för att väcka åtal mot någon
- Fatta beslut om tvångsmedel
- Delge någon person misstanke om brott
 - En beskrivning av den brottsliga gärningen

- Åklagaren måste veta vad som har hänt
 - Det ligger på tillsynsmyndigheterna att utreda detta (JO:s ämbetsberättelse 1988/89 s. 383)
- Av åtalsanmälan ska det framgå vad som har hänt
 - Varför skedde ett villkorsöverskridande?
 - Varför släpptes ämnet ut?

- Åklagaren ska utreda om den brottsliga gärningen skedde av uppsåt eller oaktsamhet
 - Detta förutsätter att man kan slå fast vad som inträffat
- Den oaktsamhet som är straffbar ska vara tillräckligt klandervärd
 - Polis och åklagare äger denna fråga

Preskription

- Räkna med fem års preskription
- Brott som är preskriberade behöver man inte anmäla
 - Strandskyddsbrott mfl. Kolla ortofoton mellan vilka datum den brottsliga handlingen inträffade!

Vad görs under förundersökningen

- Inhämtande av kompletterande uppgifter
 - Tillstånd
 - Föreskrifter om områdesskydd
 - Förelägganden och svar på dessa
- Teknisk undersökning
- Analyser av prover
- Förhör

Vad ska en anmälan innehålla

- Brottsrubricering med angivande av lagrum samt lagrum i tillämpliga förordningar och föreskrifter.
 - Vi behöver inte en avskrift av vad som står i de olika lagrummen men en hänvisning till tillämpliga lagrum i miljöbalken, förordningar och föreskrifter.
- Tid och plats för händelsen

Forts. anmälan

- Redogörelse för omständigheter som utgör objektiva bevis för att det anmälda brottet har begåtts.
- Om brott i miljöfarlig verksamhet, bifoga tillstånd samt beslut om försiktighetsmått
- Områdesbestämmelser
- Ortofoton med datumangivelser
- Fotografier med uppgift om var de är tagna
 - En helt utomstående måste förstå var de är tagna

- förelägganden i anledning av tidigare överträdelser av liknande slag samt förelägganden i aktuellt fall
 - till exempel föreläggande om rättelse samt svar på denna kommunikation.
- Om prov är tagna ska det finnas en uppgift om var de kan avhämtas.
- Det är tidsödande att infordra dessa uppgifter i efterhand

- Målet, om än långt fram i tiden, är en lagföring
- Det ni bifogar en anmälan är bevisning som ska bedömas av personer som inte har någon kunskap om miljölagstiftningen.

Några exempel

- Inte gjort anmälan
 - Vilken verksamhetskod och lagrum i miljöprövningsförordningen (bombsäkert)
 - Om det är beroende av t.ex. en viss vikt/volym ska det vara styrkt
 - Vem råder över verksamheten
 - Den som nyttjar tillståndet eller anmälan
 - Tid
 - När upptäcktes detta

Bevisning

- Åklagarens bevisbörda
- Den bevisning i form av dokumentation som inges är avgörande för en åtalsanmälan vidare öden

Fotografier

- Översiktliga och närbilder
 - Skiss med riktning
- Förklara vad det är man ser om det inte är självklart för en utomstående

Bild 1&2: Manöverskåp på släpvagnen vid olyckstillfället. (Foto: Frida Eiman Räddningstjänsten)

Provtagning

- Om man ändå är där kan man ta ett prov
 - Nyttä för tillsynen?
 - Effektiviserar lagföringen
 - Tillsynsmyndigheten har verktygen

Den perfekta ingångsanmälan

- Fullständig
- Redogör för vad orsaken var
- Redogör för hur man istället borde ha agerat.
- Avvikelse från branschpraxis
- Riskanalys – prevention
- Dokumentation

